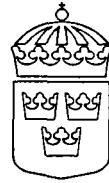

Jordbruksutskottets yttrande

1991/92:JoU10y

Bidrag till skogsvård m.m.

1991/92
JoU10y

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 28 april 1992 berett jordbruksutskottet tillfälle att avge yttrande över proposition 1991/92:150 med förslag till slutlig reglering av statsbudgeten för budgetåret 1992/93, m.m. (kompletteringsproposition) såvitt avser bilaga I:7 Bidrag till skogsvård jämte motioner.

Propositionen

Regeringen (jordbruksdepartementet) föreslår i propositionen att den pågående försöksverksamheten med stöd till ökad sysselsättning i privata skogsbruket i Norrbottens och Västerbottens inland förlängs ytterligare ett år. Verksamheten bör liksom hittills inriktas på långsiktiga, snabba investeringar i skogsvård och villkoras med åtagande om avverkning i den utsträckning det är lämpligt. Med hänsyn till tidigare ställningstagande från statsmakternas sida och till behovet av att skapa så stor sysselsättning som möjligt med stöd av medlen bör de inte få användas för bidrag till skogsvägsbyggande eller skogsdikning. Kostnaderna för den förordade förlängningen beräknas till 20 milj.kr. och skall finansieras genom en minskning av bidragsramen för stödet till det inre stödområdet med motsvarande belopp.

Motionerna

I yttrandet behandlar jordbruksutskottet följande motioner:

1991/92:Fi56 av Björn Samuelson (v) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående skogliga beredskapsarbeten i Värmland.

1991/92:Fi57 av John Andersson m.fl. (v) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående skogliga beredskapsarbeten i skogslänen.

1991/92:Fi67 av Ingrid Hemmingsson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts angående att även Jämtlands län skall omfattas av den ettåriga förlängningen av försöksverksamheten med särskilda skogsvårdsinsatser i Norrlands inland.

Utskottet

Enligt motion Fi56 (v) bör försöksverksamheten med särskilda skogsvårdsinsatser utökas till att även gälla skogslänet Värmland. Beredskapsarbeten bör inom ramen för verksamheten anordnas både inom skogsvård och naturvård. I motion Fi67 (m) yrkas att även Jämtlands län skall omfattas av den ettåriga förlängningen av försöksverksamheten med särskilda skogsvårdsinsatser i Norrlands inland.

Försöksverksamhet med statsbidrag till särskilda skogsvårdsinsatser i Västerbottens och Norrbottens län har pågått under tiden den 15 juli 1988 till den 30 juni 1991. Stödet har avsett privata skogsägare i Västerbottens och Norrbottens inland. Totalt ca 80 milj.kr. har disponerats för hela treårsperioden. Syftet med stödet var att aktivera de enskilda skogsägarna och därigenom öka den totala aktiviteten inom privatskogsbruket med minst 10 %. Avsikten har varit att härigenom långsiktigt ge underlag för ökad avverkning och sysselsättning.

På uppdrag av skogsstyrelsen har forskningsstiftelsen Skogsarbeten utvärderat de särskilda skogsvårdsinsatserna i norra Sverige. Resultatet, som redovisats i en särskild rapport, visar bl.a. på kraftiga aktivitetsökningar på programfastigheterna för de flesta åtgärder. Effekterna på arbetskraftsbehov och sysselsättning står på kort sikt i direkt proportion till de aktivitetsförändringar som konstaterats. Enligt rapporten skapar investeringarna i skogsbruket på lång sikt förutsättningar för ökad sysselsättning.

Jordbruksutskottet vill för sin del framhålla att skogsnäringen är av väsentlig betydelse för sysselsättningen. Särskilt gäller detta i skogslänen. I stora delar av de mest utpräglade glesbygderna är skogen den enda näringen av någon betydelse. Skogen har därför en viktig roll för utvecklingen i dessa områden. Samtidigt utnyttjas inte skogen som produktionsresurs fullt ut. Avverkningarna kan öka avsevärt inom ramen för en ansvarsfull hushållning med våra skogar. Det är liksom tidigare inom delar av den privata skogsägargruppen som avverkningarna framför allt kan ökas. Ökade insatser med skogen som utvecklingsresurs i de sysselsättningsvaga glesbygderna är därför särskilt motiverade. Som redovisats i det föregående har resultatet av den hittills bedrivna försöksverksamheten varit gott när det gäller aktivitetsökningar för de flesta åtgärder på berörda programfastigheter. Av betydelse i detta sammanhang är också att de särskilda skogsvårdsinsatserna på kort sikt har en direkt inverkan på både arbetskraftsbehov och sysselsättning. På lång sikt skapar investeringar i skogsbruket även förutsättningar för en bestående sysselsättningsökning. Som framhålls i

propositionen har snabba förändringar skett i privatskogsbruket i Norrlands inland. Antalet avverkningsanmälningar har halverats jämfört med föregående år och detta leder till en minskad sysselsättning. Mot bakgrund av det anförda ansluter sig utskottet till föredragande statsrådets förslag och förordar att försöksverksamheten med stöd till ökad sysselsättning i privatskogsbruket i Norrbottens och Västerbottens inland förlängs med ytterligare ett år. Verksamheten bör som hittills inriktas på långsiktiga, snabba investeringar i skogsvård och villkoras med åtagande om avverkning i den utsträckning det är lämpligt. Utskottet är inte berett att i detta sammanhang utvidga de särskilda skogsvårdsinsatserna till att omfatta ytterligare skogslän. Jordbruksutskottet föreslår därför att finansutskottet avstyrker motionerna Fi56 och Fi67.

Enligt motion Fi57 (v) bör skogliga beredskapsarbeten inom skogsvård, naturvård och skogsvägsutbyggnad anordnas i skogslänen. Kostnaderna för dessa beredskapsarbeten bör kunna täckas genom medel som avsätts för arbetslöshetens bekämpande. Skogsvårdsstyrelsen bör få i uppdrag att planera och administrera dessa beredskapsarbeten.

Jordbruksutskottet anser i likhet med vad som anförts i motion Fi57 att det i nuvarande läge med vikande konjunktur och ökande arbetslöshet är viktigt att de regionalpolitiska insatserna upprätthålls inom det skogliga stödområdet. Det skogliga stödet bidrar till att på både kort och lång sikt öka sysselsättningsunderlaget i områden där dels befolkningsutvecklingen är vikande, dels de skogsekonomiska förhållandena är sådana att de långsiktiga investeringarna i skogsvårdsåtgärder eljest skulle vara alltför betungande för markägarna. I propositionen (bil. I:8) föreslås att arbetsmarknadsstyrelsen tillförs ytterligare medel för beredskapsarbeten (450 milj.kr.). Denna förstärkning bör enligt föredragande statsrådet i första hand användas till bl.a. s.k. skogliga beredskapsarbeten samt beredskapsarbeten inom naturvårdsområdet. Därmed bör syftet med motion Fi57 i allt väsentligt kunna tillgodoses utan någon riksdagens vidare åtgärd. Jordbruksutskottet föreslår därför att finansutskottet avstyrker motionen.

Propositionen och ifrågakvarande motioner föranleder i övrigt inget särskilt uttalande av jordbruksutskottet.

Stockholm den 19 maj 1992

På jordbruksutskottets vägnar

Göran Persson

I beslutet har deltagit: Göran Persson (s), Ivar Virgin (m), Ingvar Eriksson (m), Bengt Rosén (fp), Inga-Britt Johansson (s), Lennart Brunander (c), Åke Selberg (s), Dan Ericsson i Kolmården (kds),

Christer Windén (nyd), Kaj Larsson (s), Carl G Nilsson (m), Lena Klevenås (s), Pehr Löfgren (m), Sverre Palm (s) och Berndt Ekholm (s).

1991/92:JoU10y

Från Vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Annika Åhnberg (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Meningsyttring av suppleant

Meningsyttring får avges av suppleant från Vänsterpartiet, eftersom partiet inte företräds av ordinarie ledamot i utskottet.

Annika Åhnberg (v) anför:

Utvärderingen av de särskilda skogsvårdsinsatserna i norra Sverige visar på flera positiva effekter som sammanhänger med försöksverksamheten. Sysselsättningen har ökat, på både kort sikt (skogsvårdsåtgärder, ökad avverkning) och lång sikt (bättre skogsvård). Åtgärdsplanerna har gett skogsägarna en helhetssyn på den egna skogsfastigheten och rådgivningen har fungerat både som teoretisk och praktisk fortbildning. Av detta följer att verksamheten bör fortsätta såsom regeringen föreslår. Verksamheten bör dock enligt min mening utökas till att även avse skogslänet Värmland. Skogliga beredskapsarbeten bör i övrigt anordnas i skogslänen. Beredskapsarbetena bör omfatta såväl skogsvård, naturvård som skogsvägsutbyggnad. Kostnaderna för dessa beredskapsarbeten bör kunna täckas med hjälp av de medel som avsätts för arbetslöshetens bekämpande. Skogsvårdsstyrelsen bör få i uppdrag att planera och administrera dessa beredskapsarbeten.

Finansutskottet bör mot bakgrund av det anförda tillstyrka motionerna Fi56 och Fi57.